

**Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru
Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân**

**Bwrdd Pensiwn Lleol
Adroddiad Blynyddol
2025/26**

Cynnwys

	Tudalen
1. Cyflwyniad	3
2. Rolau a Swyddogaethau	3
3. Aelodaeth a chyfarfodydd y Bwrdd	3
4. Polisi Gwrthdaro Buddiannau	4
5. Gwybodaeth a Dealltwriaeth	4
6. Rhaglen Waith 2025/26	5
7. Rhaglen Waith 2026/27	7

1.0 Cyflwyniad

Dyma Adroddiad Blynyddol Bwrdd Pensiwn Lleol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Bwrdd), sy'n cwmpasu'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2025 a 31 Mawrth 2026. Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys sylwadau ar y pethau canlynol:

- Manylion unrhyw wrthdaro buddiannau sydd wedi codi mewn perthynas ag aelodau'r Bwrdd;
- Manylion yr hyfforddiant a dderbyniwyd ac anghenion hyfforddi a nodwyd ar gyfer aelodau'r Bwrdd;
- Crynodeb o'r gwaith a wnaed gan y Bwrdd yn ystod 2025/26;
- Meysydd sy'n peri pryder neu feysydd risg yr adroddwyd yn eu cylch wrth y Bwrdd neu a godwyd ganddo; a'r
- Rhaglen waith ar gyfer 2026/27.

2.0 Rolau a Swyddogaethau

Yn unol ag Adran 5 ac Adran 30 (1) o Ddeddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a Rheoliad 4A o Reoliadau Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Diwygio) (Llywodraethu) 2015, sefydlwyd y Bwrdd ym mis Ebrill 2015. Rôl a chylch gwaith y Bwrdd yw cynorthwyo Rheolwr y Cynllun (Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru, "yr Awdurdod") i sicrhau cydymffurfiaeth â:

- Y cyfreithiau a'r rheoliadau perthnasol;
- Unrhyw ddeddfwriaeth arall sy'n ymwneud â llywodraethu a gweinyddu'r Cynllun;
- Y gofynion a osodir gan y Rheoleiddiwr mewn perthynas â'r Cynllun; a
- Sicrhau bod y Cynllun yn cael ei lywodraethu a'i weinyddu'n effeithiol ac yn effeithlon.

Disgwylir i'r Bwrdd ategu a gwella trefniadau presennol yr Awdurdod ar gyfer rheoli cynlluniau pensiwn y diffoddwyr tân. Nid yw'n disodli'r trefniadau presennol ac nid yw'n gorff gwneud penderfyniadau. Yn hytrach, fe'i cynlluniwyd i weithredu fel cyfaill beirniadol i'r Awdurdod a'i swyddogion wrth iddynt weithredu yn rhinwedd swydd rheolwr y cynllun.

3.0 Aelodaeth a chyfarfodydd y Bwrdd

Roedd aelodaeth y Bwrdd yn cynnwys deg aelod fel a ganlyn:

- Pump o gynrychiolwyr y cyflogwyr yn cynnwys tri aelod o'r Awdurdod, Clerc yr Awdurdod (neu ddirprwy enwebedig) a Thrysorydd yr Awdurdod.
- Pump o gynrychiolwyr y cyflogeion – y mae pedwar ohonynt o bob corff cynrychioliadol sy'n gysylltiedig yn swyddogol â'r Awdurdod ac un yn cynrychioli'r system dyletswydd ar alwad.

Ceir crynodeb o'r aelodaeth ar gyfer 2025/26 isod:

Enw	Rôl	Yn cynrychioli	Dyddiadau (yn cyd-fynd â dyddiadau cyfarfodydd ar gyfer rhan o'r flwyddyn)
Bryan Apsley	Aelod ATA	Cyflogwr	Blwyddyn lawn
Dafydd Edwards (Cadeirydd)	Trysorydd yr Awdurdod	Cyflogwr	Blwyddyn lawn
Gareth Owens	Swyddog Monitro	Cyflogwr	Blwyddyn lawn
John Brynmor Hughes	Aelod ATA	Cyflogwr	Blwyddyn lawn
Gwynfor Owen	Aelod ATA	Cyflogwr	Blwyddyn lawn
Dawn Docx	Cymdeithas yr Arweinwyr Tân	Cyflogai	17/07/2025 hyd heddiw
Stuart Millington	Cymdeithas yr Arweinwyr Tân	Cyflogai	30/01/2025-15/05/2025
Paul Kay	Cymdeithas y Swyddogion Tân	Cyflogai	Blwyddyn lawn
Geraint Evans	Cynrychiolydd y system dyletswydd ar alwad	Cyflogai	Blwyddyn lawn
Terry Ledden	Undeb y Brigadau Tân	Cyflogai	Blwyddyn lawn
Rebekah Uden	Undeb y Brigadau Tân	Cyflogai	Blwyddyn lawn

Yn ogystal ag aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol, mae'r swyddogion allweddol canlynol yn cefnogi'r Bwrdd ac yn mynychu cyfarfodydd y Bwrdd:

- Y Prif Swyddog Tân Cynorthwyol, Cyllid ac Adnoddau;
- Rheolwr Pensiynau'r Gwasanaeth; ac
- Arweinydd Technegol (trefniant ar y cyd gyda Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru).

Cadeirydd y Bwrdd

Bydd rôl Cadeirydd y Bwrdd yn cael ei chylchdroi bob dwy flynedd rhwng aelod sy'n cynrychioli'r cyflogwyr a'r rhai sy'n cynrychioli aelodau'r cynllun.

Etholwyd Dafydd Edwards yn Gadeirydd am y cyfnod 2025/26, i gynrychioli'r cyflogwr. Mae'r Cadeirydd hefyd wedi'i enwebu i eistedd ar Fwrdd Cyngori Cenedlaethol Cymru ar Gynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân.

Trefnwyd i'r Bwrdd gyfarfod ar bedwar achlysur yn ystod blwyddyn ariannol 2025/26, a chynhaliwyd y cyfarfodydd ar y dyddiadau canlynol:

- 15 Mai 2025
- 17 Gorffennaf 2025
- 2 Hydref 2025
- 21 Ionawr 2025

4.0 Polisi Gwrthdaro Buddiannau

Mae'n ofynnol yn ôl Deddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 (y Ddeddf) nad oes unrhyw wrthdaro buddiannau'n ymwneud ag aelod o fwrdd pensiwn. Diffinnir gwrthdaro buddiannau fel buddiant ariannol neu fuddiant arall sy'n debygol o amharu ar y modd y mae person yn arfer ei swyddogaethau fel aelod o fwrdd pensiwn. Mae'r Ddeddf yn glir nad yw bod yn aelod o un o Gynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân ynddo'i hun yn wrthdaro buddiannau, felly ni fyddai hynny'n atal aelod o'r cynllun rhag gwasanaethu ar y Bwrdd.

Mae gan y Bwrdd bolisi ar gyfer rheoli gwrthdaro posibl i sicrhau nad yw'n dod yn wrthdaro gwirioneddol ac mae holl aelodau'r Bwrdd yn gyfarwydd â'r polisi. Yn ogystal, mae gwrthdaro buddiannau yn eitem sefydlog ar holl agendâu'r Bwrdd a chaiff unrhyw fuddiannau a nodir gan Aelodau eu cofnodi fel y gellir cymryd camau priodol i reoli'r gwrthdaro.

Ni wnaed datganiadau gan unrhyw Aelod, ymgynghorydd nac unrhyw un a fynychodd gyfarfodydd yn ystod y cyfnod perthnasol.

Gellir dod o hyd i gopi o'r polisi Gwrthdaro Buddiannau yma:

[Polisi Gwrthdaro Buddiannau](#)

5.0 Gwybodaeth a Dealltwriaeth

Mae'n ofyniad statudol yn ôl Deddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 y dylai aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol fod â'r gallu i ymgyswngwyo â materion manwl yn ymwneud â phensiynau, a datblygu gwybodaeth amdanynt, i gyflawni eu dyletswyddau'n effeithiol.

Rhaid i bawb a benodir i'r Bwrdd fod â gwybodaeth am y gyfraith yn ymwneud â phensiynau a dealltwriaeth ohoni, ac unrhyw faterion eraill a allai fod yn ofynnol yn ôl deddfwriaeth arall.

Dylai fod gan aelod o'r Bwrdd ddealltwriaeth o'r hyn sy'n berthnasol i'w rôl yn y meysydd canlynol:

- Rheoliadau Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân;
- Unrhyw ddeddfwriaeth arall sy'n ymwneud â llywodraethu a gweinyddu'r cynlluniau;
- Gofynion sy'n cael eu gorfodi gan y Rheoleiddiwr Pensiynau; gan gynnwys
- Y safonau a'r disgwyliadau a nodir mewn unrhyw god ymarfer perthnasol a gyhoeddir gan y Rheoleiddiwr Pensiynau.

Ar ôl cael eu penodi, mae'n ofynnol i Aelodau gwblhau'r modiwlau hyfforddi ar-lein sydd ar gael ar wefan y Rheoleiddiwr Pensiynau. Yn ogystal, mae'r Awdurdod yn darparu hyfforddiant cynefino i Aelodau newydd o'r Bwrdd a sesiynau hyfforddi parhaus yn ystod cyfarfodydd y Bwrdd i'r holl Aelodau i'w cynorthwyo i gyflawni eu rôl.

Mae Rheolwr y Cynllun yn cadw cofnodion priodol o'r gweithgareddau dysgu a ddarperir i Aelodau unigol a'r Bwrdd cyfan. Anogir Aelodau'r Bwrdd i nodi eu hanghenion hyfforddi eu hunain fel bod yr hyfforddiant a ddarperir yn parhau i fod yn berthnasol ac yn briodol. Darperir hyfforddiant trwy becyn cymorth sector cyhoeddus y rheoleiddiwr pensiynau, trwy ddigwyddiadau allanol fel y rhai a ddarperir gan y Gymdeithas Llywodraeth Leol a thrwy hyfforddiant mewnol.

6.0 Rhaglen Waith 2025/26

Cyfarfu'r Bwrdd ar bedwar achlysur yn ystod y flwyddyn ariannol a diffiniwyd cwmpas ei waith gan y Cylch Gwaith. Mae'r Bwrdd yn ystyried ei Gylch Gorchwyl yn flynyddol ac yn gwneud argymhellion ar gyfer unrhyw newidiadau i'w hystyried gan yr Awdurdod Tân ac Achub. Diwygiwyd y Cylch Gorchwyl ar gyfer 2025/26 i leihau nifer yr aelodau sy'n ofynnol i gyflawni cworwm i dri (chwech yn flaenorol). Yn ogystal, dylai pob cyfarfod gael o leiaf un cynrychiolydd cyflogwr ac un cynrychiolydd cyflogeion.

Gellir dod o hyd i'r Cylch Gwaith trwy'r ddolen ganlynol:

[Bwrdd Pensiwn Lleol - Awdurdod Tân ac Achub - Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru \(llyw.cymru\)](#)

Yn ystod y cyfnod 1 Ebrill 2025 i 31 Mawrth 2026, cafodd y materion penodol canlynol eu hystyried gan y Bwrdd:

- Adolygu a chymeradwyo'r Cylch Gwaith;
- Ystyried yr her gyfreithiol genedlaethol sy'n ymwneud â'r trefniadau cynllun pensiwn trosiannol (Dyfarniad McCloud);
- Ystyried y mater cyfreithiol sy'n ymwneud â'r trefniadau pensiwn ar gyfer diffoddwyr tân ar alwad (Dyfarniad O'Brien);
- Diweddariadau mewn perthynas â phrisiad GAD 2020 gan gynnwys cymorth ariannol gan Lywodraeth Cymru;
- Adolygu a chyflwyno'r cynnig ar gyfer newidiadau cyfradd cyfraniadau cyflogeion yn dilyn prisiad GAD 2020;
- Adolygiad o'r Polisi Disgresiwn wedi'i ddiweddarau sy'n cwmpasu'r cynlluniau;
- Diweddariadau gan Fwrdd Cynghori Cynlluniau Cymru;
- Diweddariad gwybodaeth a hyfforddiant;
- Diweddariadau ar bryderon a godwyd trwy'r drefn datrys anghydfodau fewnol; a
- Diweddariad ar y risgiau sy'n gysylltiedig â'r cynllun ac adolygiad i'r gofrestr risg.
- Mae materion o bwys i'w huwchgyfeirio i'r Rheolwr Cynllun yn cynnwys gweinyddu heriau cyfreithiol.

Mae pob agenda hefyd yn cynnwys yr eitemau sefydlog canlynol:

- Datganiadau o Fuddiant;
- Cofnodion y cyfarfod diwethaf;
- Adroddiad Diweddarau Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân sy'n canolbwyntio ar aelodaeth a chŵynion mewnol ac achosion a gyfeiriwyd at yr Ombwdsmon Pensiynau;
- Adroddiad Diweddarau'r Gweinyddwyr (Cronfa Bensiwn Dyfed) yn cadarnhau cydymffurfiaeth â chylchlythyrau Llywodraeth Cymru ac ansawdd data;
- Diweddariad ar faterion cyfreithiol sy'n effeithio ar y cynllun;
- Diweddariad Bwrdd Cyngori'r Cynllun;
- Hyfforddiant ar gyfer aelodau'r BPLI;
- Y Gofrestr Risg; a
- Materion i'w huwchgyfeirio i'r Awdurdod llawn.

Ers sefydlu'r Bwrdd Pensiwn Diffoddwyr Tân Lleol yn 2015, mae gwaith y Bwrdd wedi'i lywio gan aelodau'r Bwrdd a chan y swyddogion sy'n cefnogi'r Bwrdd. Mae rhai adroddiadau rheolaidd wedi cael eu datblygu, sef:

- Adroddiad Diweddarau Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân, sy'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am ddarnau sylweddol o waith yn ymwneud â phensiynau, ac sy'n cynnwys materion lleol a chenedlaethol. Yn ogystal â gwella gwybodaeth a dealltwriaeth aelodau'r Bwrdd, mae'r adroddiad rheolaidd hwn yn sbarduno trafodaeth ar lefel y Bwrdd am effaith materion ar aelodau'r Cynllun Pensiwn a sut mae llwythi gwaith yn cael eu rheoli. Mae hyn yn helpu i gyflawni pwrpas y Bwrdd, sef sicrhau llywodraethu a gweinyddu effeithiol;
- Adroddiad Diweddarau Cronfa Bensiwn Dyfed, sy'n cael ei baratoi gan y gweinyddwyr ac sy'n rhoi sicrwydd bod y cynllun yn cael ei weinyddu'n briodol. Yn ogystal â darparu diweddariadau rheoleiddiol, mae'r adroddiad yn canolbwyntio ar faterion llwyth gwaith penodol, megis cysoni â'r Isafswm Pensiwn Gwarantedig, ansawdd data, apeliadau, achosion o dor-diogelwch a lefelau gweithgarwch ar y teclyn 'Fy Mhensiwn Ar-lein'; a
- Rhannau penodol o'r Gofrestr Risg sy'n cael eu hadolygu'n rheolaidd gan Reolwr y Cynllun ac a gyflwynir i'r Bwrdd ym mhob cyfarfod, gan dynnu sylw at unrhyw newidiadau. Mae hyn yn galluogi i'r Bwrdd gadw golwg ar y risgiau allweddol a'r mesurau rheoli sydd wedi'u cynllunio i reoli'r risgiau hynny.

Mae mwy o fanylion ar gael yn agendâu a chofnodion y cyfarfodydd Bwrdd uchod, a gellir cael gafael arnynt trwy ddilyn y ddolen ganlynol: [Bwrdd Pensiwn Lleol](#)

7.0 Rhaglen Waith 2026/27

Mae Bwrdd Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân yn cynnal rhaglen waith sy'n cael ei hystyried ym mhob cyfarfod. Gan fod y Bwrdd wedi cwblhau nifer o weithgareddau hyfforddi, bydd yn dechrau dewis pynciau i'w dadansoddi'n fanwl gyda'r bwriad o wneud argymhellion i'r Awdurdod yn ôl yr angen. Mae'r Rhaglen Waith ar gyfer 2026/27 fel y nodir isod:

Blaenraglen Waith y Bwrdd Pensiwn Lleol 2026/27

Eitem agenda	Cyfarfod 1	Cyfarfod 2	Cyfarfod 3	Cyfarfod 4
Adolygu'r aelodaeth a chadarnhau dyddiadau cyfarfodydd	X			
Adroddiad diweddarau'r Gwasanaeth	X	X	X	X
Adroddiad diweddarau'r Gweinyddwr	X	X	X	X
Heriau cyfreithiol a materion rheoleiddiol	X	X	X	X
Bwrdd Cynghori'r Cynllun i Gymru	X	X	X	X
Y Gofrestr Risg	X	X	X	X
Cynefino Aelodau	Mae hyn yn mynd rhagddo wrth i aelodau newydd gael eu penodi i'r BPLI			
Dadansoddiad o anghenion hyfforddi	X			
Diweddariad hyfforddiant	X	X	X	X
Y Rheoleiddiwr Pensiynau – Cod Ymarfer		X	X	X
Adroddiad Blynyddol a'r Cylch Gorchwyl	X			
Diweddariad Polisi yn ôl Disgresiwn	X			
Adolygu'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth gyda Chronfa Bensiwn Dyfed	X			
Eitemau arwyddocaol i'w huwchgyfeirio i'r Awdurdod Tân ac Achub	X	X	X	X